

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/174/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113227268
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113227268.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci navrhovateľa: I. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., H. X/X, zastúpený: JUDr. Dušan Remeta, advokát, so sídlom v Prešove, Masarykova 2, p r o t i odporcom: 1. F. S. N., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Y., B. X/XX, XXXX R., zastúpená: JUDr. Soňa Slovjaková, advokátka so sídlom Košice, Mojzesova 36 a 2. N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., H. X/X, o určenie a zvýšenie výživného, o odvolaní odporkyne v 1.rade a o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/249/2013-166 zo dňa 25.06.2014 takto jednohlasne

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1. stupňa s tým, že dátum narodenia navrhovateľa je XX.XX.XXXX.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie voči odporcovi v 2.rade zastavil.

Odporkyni v 1.rade uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa sumou 80,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od 23.09.2013 do budúca.

Ďalším výrokom uložil odporkyni v 1.rade povinnosť zaplatiť navrhovateľovi v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku dlžné výživné vo výške 33,41 Eur.

Návrh voči odporkyni v 1. rade v prevyšujúcej časti zamietol.

Posledným výrokom vyslovil, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2 a § 77 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

Je nespochybniteľné, že obaja odporcovia ako rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, ktorý študuje dennou formou na vysokej škole. Nepochybne jeho výdavky sú preto vysoké, ale pre stanovenie výšky výživného sa musí prihliadať aj na schopnosti a možnosti odporkyne v relevantnom období t.j. od septembra 2013 odkedy bol nárok uplatnený. Súd vychádzal z príjmu odporkyne vo výške 406,- Eur mesačne ako sociálnej dávky, keďže navrhovateľ tento príjem matky potvrdil a za obdobie január a február 2014 bol doložený aj potvrdením príslušného úradu. Odporkyňa síce od marca 2014

začala podnikáť, ale za obdobie prvého štvrťroku nemala žiadny príjem. Dá sa však predpokladať, že v ďalšom období sa to zmení, inak by zrejme nezačala s takouto aktivitou. V tomto kontexte súd prvého stupňa poukázal na to aká je životná úroveň v H., kde minimálna mzda činí 1.500,- Eur brutto a priemerná hrubá mzda 3.911,- Eur. Vychádzajúc z možných príjmov odporkyne predstavujúcich minimálne jej predchádzajúcu sociálnu dávku a prihliadajúc na ďalšie kritériá v zmysle § 75 ods. 1 zákona o rodine súd považoval v súčasnosti za primerané výživné zo strany odporkyne vo výške 80,- Eur mesačne, čo je 1/5 spomínanej dávky. Deficit príjmu má možnosť odporkyňa nahradiť prostredníctvom vyživovacej povinnosti jej manžela, keďže predmanželská zmluva nemá vplyv na vyživovaciu povinnosť manžela.

Po zohľadnení všetkých príjmov navrhovateľa - výživného od oboch rodičov a tiež rodinných prídavkov vo výške 117,- Eur mesačne súd mal za to, že životná úroveň navrhovateľa bude úmerná životnej úrovni jeho rodičov. Ak sa v budúcnosti preukázateľne zvýši príjem odporkyne (čo v súčasnosti ešte nebolo zistiteľné) bude to predstavovať možný dôvod pre zvýšenie výživného. Pre úplnosť súd prvého stupňa dodal, že úvaha odporkyne o porušení zásady dobrých mravov pri určení výživného v prospech navrhovateľa je absurdná. Navrhovateľ má právo zvoliť si štúdium na konkrétnej vysokej škole sám a nie je možné nútiť ho k tomu, aby si toto štúdium financoval sám.

Vychádzajúc z týchto kritérií a tiež skutočnosti priority plnenia vyživovacej povinnosti oproti výdavkom povinného rodiča súd prvého stupňa teda priznal navrhovateľovi výživné vo výške 80,- Eur mesačne od podania návrhu t.j. 23.09.2013. Výživné až do vyhlásenia rozsudku činí za 9 mesiacov a 8 dní 741,- Eur (720,- + 21,-). Odporkyňa zaplatila podľa výpisu z účtu navrhovateľa za uvedené obdobie 407,59 Eur (46,35 + 55,- + 26,56 x 4 + 50,- x 4) a naturálnou formou si splnila vyživovaciu povinnosť v hodnote 300,- Eur, celkove teda má splnenú vyživovaciu povinnosť za žalované obdobie v rozsahu 707,59 Eur. Je dlh tak predstavuje 33,41 Eur a vzhľadom na to, že nie je vysoký, súd ho zaviazal uhradiť jednou splátkou tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Výrok o čiastočnom zastavení konania voči odporcovi v 2. rade odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 96 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.).

Výrok o náhrade trov konania tak, že si ich uplatnila len odporkyňa v 1. rade, súd jej však túto náhradu s poukazom na § 142 ods. 2 O.s.p. nepriznal, keďže v konaní nebola úspešná.

Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie odporkyňa v 1.rade. Navrhla rozsudok zmeniť a výživné nepriznať. Odvolanie podala iba v časti týkajúcej sa odporkyne v 1.rade. Namietala, že vo svojom písomnom vyjadrení i v predložených listinných dôkazoch poukazovala a zdôrazňovala tú skutočnosť, že ako matka navrhovateľa sa o neho nepretržite starala a po čase od rozvodu s odporcom v 2.rade mu sama poskytovala všetku potrebnú starostlivosť v oblasti citovej, vytvárania rodinného zázemia, ako aj v oblasti zabezpečenia jeho materiálnych potrieb. Odporca v 2.rade bol zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 66,38 Eur a to pri jeho mesačnom príjme vo výške 19.698,- Sk, čo predstavuje sumu 653,85 Eur. V tom čase bola odporkyňa v 1.rade nezamestnaná a poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 2.160,- Sk, teda 71,70 Eur. Aj napriek tomuto nepomeru životnej úrovne rodičov súd nemal za potrebné stanovením primeraného výživného realizovať základný z princípov a zásad upravených Zákonom o rodine a to práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Obdobne v prípade zvýšenia výživného vedenom pod sp.zn. 24P/10/2009 súd návrh odporkyne na zvýšenie výživného zamietol. V tom období odporkyňa v 1.rade, vtedy navrhovateľka nepracovala, nemala žiaden príjem, sama sa starala o navrhovateľa, v tom čase maloletého. Súd bez podrobného skúmania možnosti, schopnosti a majetkových pomerov odporkyne v 1.rade vychádzal zo skutočností týkajúcich sa majetkových pomerov jej manžela (vtedy druhá) a nepovažoval za potrebné výživné zvýšiť napriek konštatovaniu, že potreby maloletého sú stále vyššie. Počas celého obdobia dospievania navrhovateľa až do doby dosiahnutia plnoletosti sa navrhovateľka sama starala a zabezpečovala mu všetky potreby. Navrhovateľ sa podaným návrhom snažil zabezpečiť si životnú úroveň, ktorá nielen že nebola primeraná životnej úrovni odporkyne v 1.rade ako jedného z rodičov, ale túto prevyšovala. Sám navrhovateľ vo svojom vyjadrení na pojednávaní dňa 07.02.2014 uviedol, že po odpočítaní výživného by odporkyňa v 1.rade z podpory nevyžila a to ani vtedy, keby sa jej toto neodpočítalo. Navrhovateľ poznal životnú úroveň v H., ako aj náklady a výdavky s tým súvisiace a vedel, že výživné v požadovanej výške odporkyňa v

1.rade nemôže reálne plniť. Ďalej odporkyňa poukázala na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odporkyňa v 1.rade predloženými písomnými listinami preukázala, že v čase podania návrhu bola nezamestnaná a poberala sociálne dávky, ktorých výšku riadne zdokladovala. V priebehu konania od marca 2014 začala podnikáť, avšak v tomto období nevykázala žiaden príjem, čo takisto riadne zdokladovala. Životné potreby s prihliadnutím na zhoršený zdravotný stav odporkyne v 1.rade odkázanej na pravidelné lekárske vyšetrenia a poberanie liekov sú podstatne odlišné na území Slovenskej republiky a H. Y.. Náklady na bežné životné potreby ako sú potraviny, bývanie, cestovanie, lekárska starostlivosť sú niekoľkonásobne vyššie v porovnaní s nákladmi na Slovensku. Preto príjem zo sociálnych dávok za obdobie od septembra 2013 do februára 2014 nemohol dostatočne pokryť ani základné potreby odporkyne. Odporkyňa nedisponuje žiadnym majetkom, aj napriek tomu sa snažila podporovať navrhovateľa zasielaním finančných prostriedkov, ale aj vecnými darmi. Na požiadanie súdu o zdokladovanie príjmov svojho manžela predložila vyjadrenie právneho zástupcu manžela z obsahu ktorého vyplýva, že odporkyňa nemá v spoločnom vlastníctve s manželom žiaden majetok a taktiež všetky príjmy manželov sú výlučnými príjmami každého z nich v zmysle uzavretej manželskej zmluvy. Prijatý záver, že z dôvodu podnikania manžela má odporkyňa neobmedzený prístup k jeho financiám a tým zabezpečenú nadštandardnú životnú úroveň je prinajmenšom neprimerané a veľmi zjednodušujúce. Tak z právneho, ako aj morálneho hľadiska nie je manžel odporkyne povinný zabezpečovať navrhovateľovi ním požadovanú a očakávanú životnú úroveň len z titulu, že žije s odporkyňou v manželskom zväzku a možno takéto stanovisko považovať za diskriminačné. Nemožno súhlasiť s konštatovaním súdu v odôvodnení rozsudku na str.6, kde uviedol, že pri zohľadnení všetkých príjmov navrhovateľa, berúc do úvahy výživné od oboch rodičov a rodinné prídavky vo výške 117,- Eur mesačne, bude životná úroveň navrhovateľa úmerná životnej úrovni rodičov. Odporkyňa v 1.rade sa domnieva, že pri spočítaní všetkých uvedených príjmov bude životná úroveň navrhovateľa presahovať životnú úroveň odporkyne v 1.rade, nakoľko táto nemá v súčasnosti žiaden príjem. Príjem odporcu v 2.rade pritom predstavuje mesačne sumu 704,- Eur a pri tomto príjme platil za obdobie posledných 10 rokov výživné na navrhovateľa v sume 66,- Eur. Ak odporkyňa v priebehu konania preukázala, že nemá žiaden príjem aj napriek tomu, že začala podnikáť a tento stav trval aj v čase rozhodnutia súdu, má za to, že kritérium schopnosti, možnosti a majetkových pomerov na strane odporkyne súd prvého stupňa nezohľadnil správne, ak odporkyňu zaviazal navrhovateľovi výživné platiť. Požiadavka prihladať na kritériá uvedené v § 75 ods.2 Zákona o rodine s tým, že výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi je opodstatnené pri nároku na výživné v prípade plnoletej osoby. Názor odporkyne, že navrhovateľ si môže vzhľadom na svoje odborné a predovšetkým jazykové schopnosti aspoň čiastočne zabezpečiť príjem formou napríklad brigády je odôvodneným a opodstatneným názorom matky, ktorá sa ocitla v situácii kedy vlastné dieťa, o ktoré sa starala od narodenia a poskytovala mu všetko nemá zábrany „vydobiť si svoje“ cestou súdu. Súd pri skúmaní oprávneného nároku nemá len „slepo“ klást dôraz na dodržiavanie princípu „blaha dieťaťa“, predovšetkým, ak je oprávneným plnoletá osoba, ale tiež skúmať súlad medzi jeho oprávnenými nárokmi a dobrými mravmi. Ak je právom dieťaťa vybrať si akúkoľvek vysokú školu, kdekoľvek na svete, má byť realizácia tohto práva v rovnováhe s reálnymi možnosťami rodiča zabezpečiť jeho potreby len v rozsahu svojich skutočných možností a schopností.

Navrhovateľ potom čo odišiel študovať do zahraničia takmer úplne prestal komunikovať s odporkyňou obmedziac sa na mailovú výmenu informácií týkajúcich sa zasielania rodinných prídavkov z H.. Toto svoje správanie vystupňoval do obviňovania odporkyne zo vzniknutej situácie s tým, že to, že žiada výživné je jej chyba, lebo nebude predsa na vysokej škole žiť ako žobrák. Ak je tento jeho postoj pravým dôvodom uplatneného návrhu, mal sa súd popri rigidnej ochrane práv navrhovateľa zaoberať samotnou opodstatnenosťou tohto návrhu a jeho požiadavky z hľadiska morálky a mravných princíпов.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie aj navrhovateľ a to proti tretiemu a štvrtému výroku rozsudku. Navrhol rozsudok v tejto časti zmeniť tak, že súd návrhu vyhovie a zaviazá odporkyňu v 1.rade na platenie bežného výživného vo výške 150,- Eur mesačne počnúc dňom 23.09.2013 a zaplatenie dlžného výživného vo výške 817,09 Eur.

Navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

veci. Navrhovateľ citoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Odporkyňa v 1. rade napriek opakovaným výzvam nepreukázala svoje majetkové pomery v celom rozsahu, ale iba za mesiac január a február 2014 kedy poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 406,77 Eur. Zároveň predložila doklady v cudzom jazyku, bez úradného prekladu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je pritom zrejmé, že súd pri rozhodovaní o výške bežného výživného vychádzal z uvedeného príjmu odporkyne v 1. rade, čo malo za následok neúplne zistenie skutkového stavu veci, pretože v konaní neboli vykonané navrhovateľom navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, teda majetkových pomerov odporkyne v 1. rade, a preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné a arbitrárne. O zrejmých rozporoch medzi deklarovanými a skutočnými majetkovými pomermi odporkyne v 1. rade svedčí aj to, že odporkyňa v 1. rade vo svojich výpovediach a písomných podaniach poukazuje na výdavky, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú jej tvrdený príjem v nezamestnanosti. Pri tvrdených výdavkoch značne prevyšujúcich príjem odporkyne v 1. rade teda zjavne neide o výdavky hradené odporkyňou, ale jej manželom. Je neprípustné, aby matka poukazovala na svoj individuálny príjem, no zároveň si žiadala zohľadniť výdavky, ktoré neplatí ona osobne. Odporkyňa v 1. rade bola v H. nezamestnaná od 20.03.2009 s príjmom z dávky v nezamestnanosti 400,- Eur mesačne. Z toho plynie, že robiť nechcela alebo nemusela a všetky uvádzané výdavky platil jej manžel, ktorý je bytový dizajnér a podniká v obchode s nábytkom. Navrhovateľ s tvrdeniami odporkyne v 1. rade nesúhlasil a viackrát žiadal o preukázanie jej majetkových pomerov. Navrhovateľ má vzhľadom na vykonané dokazovanie a svoje osobné skúsenosti s podmienkami v akých odporkyňa v 1. rade žije za to, že tieto sú na pomery Slovenskej a Českej republiky vysoko nadštandardné, pričom súd skúma reálne zárobkové a majetkové možnosti povinného. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky odporkyne, tie súvisia so splácaním jej pôžičky, ktorú brala od spoločnosti ING za účelom podnikania vo februári 2013. Išlo o sumu 8.485,- Eur a túto pôžičku spláca mesačne po 485,20 Eur. Odporkyňa odpovedala na otázku z čoho pôžičku uhradza vzhľadom na jej zlú finančnú situáciu, že z podpory, ktorú v minulosti dostávala dokázala vytvoriť úspory a tieto úspory používa v súčasnosti na splácanie spomínaného dlhu. Matka, aby mohla financovať štúdium odporcu v 1. rade ešte na základnej a strednej škole si zobrala pôžičku vo výške 7.000,- Eur. Je zjavné nelogické tvrdenie odporkyne v 1. rade, že vzhľadom na svoj súčasný príjem nie je schopná platiť navrhovateľovi ním požadované výživné, lebo jej príjem je celý spotrebovaný a nepostačuje ani na jej najnevyhnutnejšie výdavky. Napriek tomu si však dokázala v minulosti z tohto príjmu a v čase kedy s ňou žil aj navrhovateľ vytvoriť úspory, hoci si na jeho štúdium na strednej škole musela požičať 7.000,- Eur a túto pôžičku splácať. Odporkyňa v 1. rade tiež uviedla, že spláca pôžičku na podnikania z februára 2013 vo výške 8.485,- Eur mesačnými splátkami vo výške 485,20 Eur. Táto suma presahuje jej údajný mesačný príjem bez ďalších tvrdených výdavkov. Pokiaľ by aj splácanie pôžičky patrilo medzi nevyhnutné výdavky odporkyne v 1. rade, navrhovateľ poukázal na prednostný charakter vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu. Výživné má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami povinnej osoby. Uvedené skutočností, nezrovnalostí a nelogických tvrdení odporkyne v 1. rade súd prvého stupňa pri rozhodovaní nevyhodnotil, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o majetkových pomeroch odporkyne v 1. rade. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je návrh navrhovateľa na určenie výživného vo výške 150,- Eur mesačne opodstatnený a zohľadňujúci zákonné kritéria. Pokiaľ ide o súdom prvého stupňa určené dlžné výživné vo výške 33,41 Eur, má navrhovateľ za to, že takto určená suma je nesprávna a nevyplýva z vykonaného dokazovania. Platby vo výške 26,56 Eur zo dňa 07.10., 22.11. 03.12. 2013 a 15.01., 24.02. a 18.03.2014 spolu vo výške 159,36 Eur nemožno vyhodnotiť ako poskytovanie výživného navrhovateľovi zo strany odporkyne v 1. rade. V tomto prípade ide iba o preposielanie výživného, ktoré stále k rukám odporkyne v 1. rade uhradza na základe výkonu rozhodnutia zamestnávateľ odporcu v 2. rade. Pokiaľ pri niektorej sume vo výpise z účtu navrhovateľa nie je uvedená poznámka „exeqovaná čiastka“, navrhovateľ poukázal na to, že odporkyni v 1. rade následne vzniká dlh na výživnom v rovnakej sume podľa predbežného opatrenia, ktoré bolo nariadené v zmysle uznesenia súdu prvého stupňa č.k. 11C/249/2013-17 zo dňa 25.09.2013. Dlžné výživné predstavuje sumu vo výške 741,33 Eur, teda 9 mesiacov a 8 dní x 80,- Eur mesačne. Odporkyňa v 1. rade poskytla navrhovateľovi titulom výživného 572,91 Eur. Dlžné výživné tak predstavuje sumu vo výške 168,42 Eur, nie 33,41 Eur. V súlade s požadovanou výškou výživného 150,- Eur mesačne by dlh odporkyne v 1. rade k 30.06.2014 predstavoval sumu 817,09 Eur.

Navrhovateľ sám i prostredníctvom právneho zástupcu sa vyjadril k odvolaniu odporkyne v 1. rade. Namietal, že odvolanie je nedôvodné. Poukázal na svoje odvolanie zo dňa 09.07.2014 a dôvody tam uvedené. Odporkyňa predložila súdu prvého stupňa na pojednávaní dňa 13.06.2014 listiny vyhotovené v cudzom jazyku, ktorými následne preukazovala svoje údajne nepriaznivé majetkové

pomery. Navrhovateľ má za to, že pokiaľ predmetné listiny nie sú úradne preložené, nie je na ne možné v súdnom konaní prihliadať, nakoľko súdu, ani účastníkom konania, okrem odporkyne nie je zrejmý ich obsah. Odhliadnuc od uvedeného navrhovateľ opakovane upozorňuje na skutočnosť, že odporkyňa v 1.rade v konaní na prvostupňovom súde napriek viacerým výzvam nepreukázala svoje majetkové pomery v celom rozsahu, ale iba za mesiace január a február 2014 kedy poberala dávku v nezamestnanosti vo výške 406,77 Eur. Potvrdením skutočností, že odporkyňou deklarováný príjem v žiadnom prípade neodzrkadľuje jej majetkové pomery je aj to, že odporkyňa spláca pôžičku na podnikanie z februára 2013 vo výške 8.485,- Eur mesačnými splátkami vo výške 485,20 Eur. Je zrejmé, že uvedená suma sama o sebe presahuje odporkyňou deklarováný mesačný príjem.

Sám navrhovateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že matka sa o ňho starala, zďaleka však nie nepretržite, pretože aspoň dva víkendy mesačne a často aj niekoľko za sebou trávil u otca, ako aj Vianoce a Veľkú noc a celé letné prázdniny. V čase medzi odchodom matky do H. sa o ňho viac staral otec a jeho rodičia ako matka. V oblasti citovej a vytvárania rodinného zázemia sa o starostlivosti z jej strany nedá veľmi hovoriť, pokiaľ sa navrhovateľovi viac začalo páčiť v R. u otca a jeho rodiny. Pred svojim odchodom do H. odporkyňa v 1.rade nemohla splácať žiadnu pôžičku. Jednak by na to nemala a jednak by jej nikto nejakú nedal, keďže bola nezamestnaná. V H. sa odporkyňa v 1.rade o navrhovateľa sama starať nemohla, lebo jej nestály príjem by na to nestačil. Významnou a pravdepodobne väčšinou časťou na domácnosť prispieval a navrhovateľ aj predpokladá, že stále prispieva partner odporkyne v 1.rade, teraz jej manžel. Neraz navrhovateľ videl odporkyňu v 1.rade platiť kartou jej manžela. Ich spoločná životná úroveň je viac než dostatočne vysoká na to, aby ju navrhovateľovo výživné neprekročilo. Náklady na základné životné potreby na Slovensku a v H. sa podstatne nelíšia. Ceny potravín sú takmer rovnaké. Príjmy sú tam vyššie. Priemerný plat na Slovensku v roku 2013 bol 683,- Eur a v H. 1.946,- Eur. Čo sa týka starostlivosti o navrhovateľa po odchode z H., finančných prostriedkov navrhovateľ od odporkyne v 1.rade veľa nedostal, dokonca ani nie všetky určené súdom. Vecnými darmi pravdepodobne myslí odporkyňa v 1.rade čižmy, ktoré kúpila navrhovateľovi ešte v H. rod predtým a vetrovku, ktorú prisľúbila navrhovateľovi zasláť už dávno predtým. O možnosti privyrobiť si nemôže byť ani reč, lebo cvičenia sú povinné a niektoré aj vo večerných hodinách plus niektoré testy sa píšú takisto večer. Na otázku o dobrých mravoch, hlavne čo sa týka výdavkov navrhovateľa tento uviedol, že odporkyňa v 1.rade mu ako reakciu na začatie súdneho konania začala písať urážlivé správy nazývajúc ho napríklad podliakom a pokúsila sa ho psychicky vydierať tým, že v ňom vzbudí pocit viny. Nečudo preto, že s ňou prestal komunikovať. Navrhovateľ teda nevie z akého titulu sa odporkyňa v 1.rade odvoláva na dobré mravy, keďže ich sama nedodržiava.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 08.09.2014 a zistil, že tak odvolanie navrhovateľa, ako aj odvolanie odporkyne v 1.rade nie sú dôvodné.

Ust. § 205 ods. 2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu vo veci samej. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., teda nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa, je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa kritérií uvedených v ust. § 132 až 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotil z hľadiska vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska.

V prejednávanej veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza zo správneho skutkového i právneho záveru. Súd prvého stupňa vykonané dôkazy hodnotil v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 132 O.s.p. a jeho hodnotenia a skutkový záver si osvojuje i odvolací súd.

Odvolacie námietky navrhovateľa o nepresvedčivosti rozsudku súdu prvého stupňa nie sú na mieste. Rozsudok zodpovedá zákonným požiadavkám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že manželstvo odporcov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 7C434/99-17 zo dňa 16.12.1999. Navrhovateľ, v tom čase maloletý, bol zverený do osobnej starostlivosti odporkyne v 1. rade. Posledná úprava výživného bola daná rozsudkom Okresného súdu v Prešove č.k. 24P/115/04-32 zo dňa 07.10.2004, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.11.2004. Odporca v 2. rade bol týmto rozsudkom zviazaný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 2.000,- Sk mesačne (66,38 Eur). Navrhovateľ v čase tejto úpravy bol v 4.ročníku ZŠ, jeho matka bola bez príjmu a poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 2.160,- Sk mesačne. Otec zarábala 19.698,- Sk.

Ďalšie konanie o zvýšenie výživného bolo vedené pod sp. zn. 24P/10/09 na návrh odporkyne v 1. rade. Rozsudkom zo dňa 16.07.2009 bol návrh na zvýšenie výživného zamietnutý. V čase tejto úpravy odporkyňa v 1. rade spolu s maloletým navrhovateľom žila v H., bola bez príjmu a živil ju jej druh (v súčasnosti už manžel), ktorého čistý príjem bol 3.620 Eur mesačne. Odporca v 2. rade za rok 2008 zarobil mesačne 743,54 Eur.

Odporkyňa v 1. rade je už vydatá a aj keď je nezamestnaná, dostávala dávku v nezamestnanosti vo výške 406,77 Eur mesačne do februára 2014.

Odporkyňa v 1.rade nepredložila doklady o príjmoch manžela s argumentáciou, že majú uzavretú predmanželskú zmluvu, v dôsledku ktorej nenadobúdajú spoločný majetok.

Od marca 2014 odporkyňa podniká v oblasti internetového predaja potravinárskych výrobkov a podľa doloženého potvrdenia finančného úradu za 1. štvrtrok 2014 nemala žiadny príjem. Pokiaľ ide o výdavky odporkyne preukázala sa dokladom od spoločnosti ING, z ktorého vyplýva, že dňa 07.02.2013 jej bola poskytnutá pôžička vo výške 8.485,- Eur a dohodnuté splátky vo výške 485,20 Eur mesačne. Táto pôžička mala byť za účelom podnikania, odporkyňa má navyše náklady aj na liečbu súvisiacu s aplikáciou železa, pričom tieto mesačné výdavky predstavujú v priemere 50,- Eur mesačne.

Odporca v 2. rade zarába v priemere 704,- Eur netto mesačne. Býva v rodinnom dome jeho rodičov spolu s nimi a na bývanie prispieva sumou 150,- Eur mesačne, platí internet 15,- Eur, telefón 20,- Eur, životné poistenie 75,- Eur mesačne.

Navrhovateľ študuje informatiku na I. univerzite v H. už 2. semester. Uviedol, že v H. sa mu nepáčilo, preto sa rozhodol odísť, rozhodne nesúhlasí s tvrdením matky, že sa dohodli na tom, že štúdium mimo H. si bude hradiť sám a prostredníctvom otca. Za internát platí 3.900,- Kč mesačne, výdavky na stravu má okolo 3.135,- Kč mesačne, mesačné výdavky na študijný materiál činia 300,- Kč, jedna cesta domov a späť ho stojí okolo 750,- Kč. Na semester dostáva štátny príspevok na bývanie 2.000,- Kč.

Navrhovateľ potvrdil, že odporkyňa v 1. rade mu posielala mesačne 26,56 Eur na základe predbežného opatrenia tohto súdu č.k. 11C/249/2013-17 zo dňa 25.09.2013 a poslala mu tiež bundu v hodnote okolo 220,- Eur a topánky v hodnote asi 80,- Eur.

Podľa výpisu z účtu navrhovateľa mu matka poslala 04.10.2013 sumu 55,- Eur a tiež 164,23 Eur, v ktorej sú zahrnuté rodinné prídavky vo výške 117,88 Eur za september 2013. Ďalej mu poslala 26,56 Eur dňa 21.10.2013, 22.11.2013, 24.02.2014 a 18.03.2014. Poukázala mu tiež 50,- Eur a to 21.12.2013, 03.01.2014, 06.02.2014 a 03.03.2014. Ďalšie platby po 26,56 Eur sú podľa výpisu exekúované sumy, je nesporné, že ide o výživné na navrhovateľa od odporcu v 2. rade, ktoré sa vymáha exekúčne podľa súdneho rozhodnutia na účet matky navrhovateľa a tá tieto platby preposiela navrhovateľovi - ide o dve platby po 26,56 Eur, pri ktorých aj odporkyňa uznala, že nepredstavujú výživné zo strany odporkyne. Navrhovateľovi sú tiež poukazované rodinné prídavky z H. mesačne 117,88 Eur.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 4 zákona pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 62 ods. 5 zákona výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 75 ods. 2 zákona výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne vychádzal z príjmu odporkyne vo výške 406,- Eur mesačne - sociálnej dávky za čas od podania návrhu navrhovateľa na určenie výživného i za obdobie január a február 2014, ktorý bol doložený potvrdením príslušného úradu a jeho správnosť nenamietal ani navrhovateľ. Preto nešlo o dôkaz listinou, ktorej by navrhovateľ nerozumel. Pravidlám formálnej logiky zodpovedá i názor súdu prvého stupňa, keď od marca 2014 zobral do úvahy, že matka začala podnikáť a za obdobie prvého štvrťroku nemala žiaden príjem. Dá sa predpokladať, že v ďalšom období sa to zmení. I odvolací súd považuje v súčasnosti za primerané výživné zo strany odporkyne vo výške 80,- Eur mesačne. Toto predstavuje 1/5 sociálnej dávky. Správny je i záver súdu prvého stupňa, že deficit príjmu má možnosť odporkyňa nahradiť prostredníctvom vyživovacej povinnosti manžela s tým, že predmanželská zmluva nemá vplyv na plnenie tejto vyživovacej povinnosti.

K odvolacej námietke odporkyne v 1.rade, že odporca v 2.rade platil výživné len vo výške 66,- Eur s ohľadom k svojmu príjmu viac ako 700,- Eur odvolací súd uvádza, že uvedené nie je predmetom tohto konania, preto k tejto odvolacej námietke nemožno prihliadať. Predmetom tohto konania je určenie výživného od 23.09.2013 pre navrhovateľa do budúcnosti. Čo sa týka námietky dobrých mravov, odvolací súd uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľovi nemôže byť porušením zásady dobrých mravov. Neide o štúdium, napríklad vo D. H. na prestížnej univerzite, kde by len školné činilo ročne 100.000,- Eur, ale ide o štúdium v Q. republike, kde navrhovateľ študuje informatiku na I. univerzite v H.. Takéto štúdium na základe poznatkov odvolacieho súdu získaných z iných konaní vytvára z hľadiska pracovných príležitostí možnosti uplatnenia pre navrhovateľa v budúcnosti.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd nevykonal riadne dokazovanie, lebo nezistil riadne príjmy odporkyne v 1.rade, odvolací súd uvádza, že v danom prípade vychádzal súd prvého stupňa z dokladov odporkyne v 1.rade, ktoré predložila v konaní. Nič nebránilo navrhovateľovi, aby si zadovážil doklady, ktorými by preukázal vyššiu životnú úroveň odporkyne v 1.rade. V danom prípade je navrhovateľ plnoletý, aj keď ide o určenie výživného a súd mal možnosť vykonať dokazovanie i nad rámec dokazovania navrhnutého účastníkmi konania, predsa na navrhovateľovi spočíva dôkazná povinnosť svoje tvrdenia preukázať.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa správne vychádzal i čo do výšky dlžného výživného z výpisu z účtu navrhovateľa, keď zohľadnil zaplatených 407,59 Eur, plnenie výživného naturálnou formou vo výške 300,- Eur, teda spolu 707,59 Eur. Dlž tak skutočne predstavuje 33,41 Eur.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože si účastníci konania trovy odvolacieho konania neuplatnili a v zmysle ust. § 151 ods. 1 O.s.p. ide o návrhové konanie.

Odvolací súd zároveň postupom podľa ust. § 164 O.s.p. opravuje v záhlaví rozsudku rok narodenia navrhovateľa na XX.XX.XXXX, lebo súd prvého stupňa nesprávne uviedol rok 2005. Ide o zjavnú chybu v písaní, ktorú však nikto z účastníkov konania nenamietal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.